Nisa 34’te işaretlediğim yerde SALİHAT diye bir kelime var, ittifakla “SALİHA/İYİ KADINLAR” olarak çevriliyor/anlaşılıyor. Oysa orada “KADIN” kelimesi yok, SALİHAT dişi bir kelime, ama gramer olarak öyle yorumlanıyor.

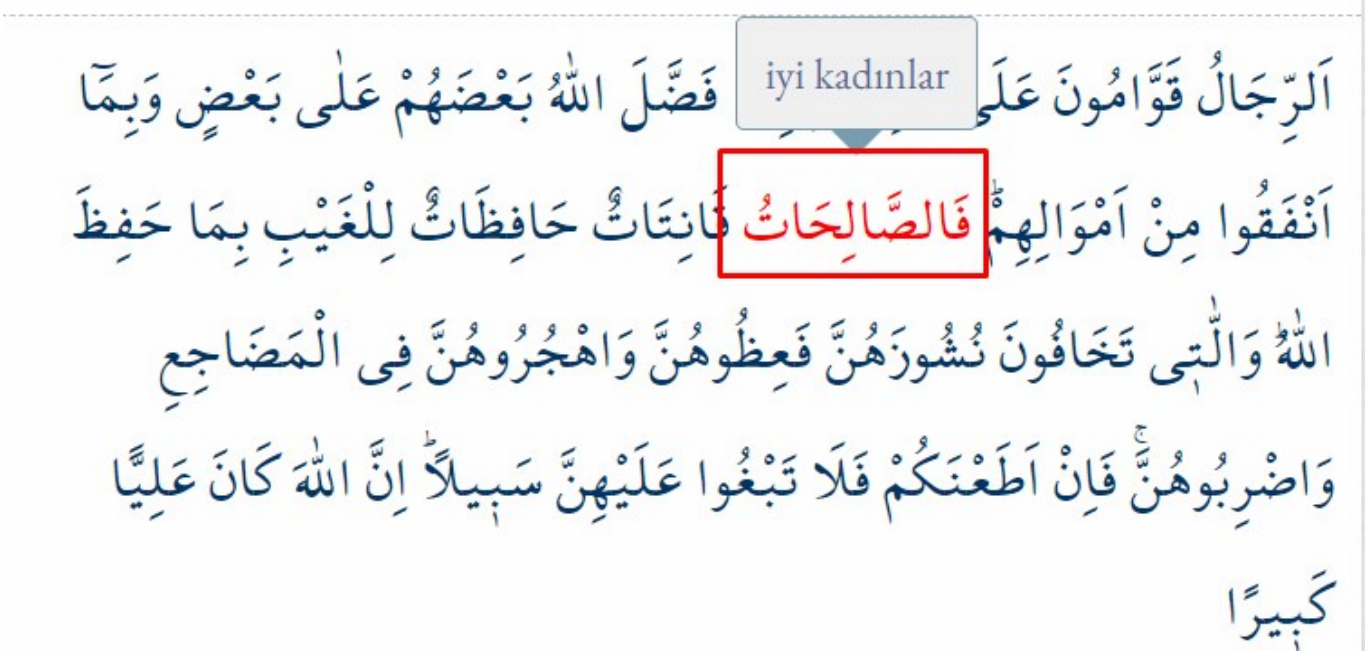

Oysa Kur’an boyunca diğer TÜM “salihat” kavramlarına baktığımda hiç birisinin yanına “KADIN” kelimesi eklenmemiş.

180 (ص ل ح) Mealleriyle Birlikte Gör

Bakara / 11	مُصْلِحُونَ	: musli*b*ûn*(e)*	düzelticileriz	(are) reformers	İsim	
Bakara / 25	الصَّالِحَاتِ	: ssâli*b*âti	salih işler	[the] righteous deeds	İsim	
Bakara / 62	صَالِحًا	: sâli*b*an	iyi işler	righteous deeds	İsim	
Bakara / 82	الصَّالِحَاتِ	: ssâli*b*âti	yararlı işler	righteous deeds	İsim	
Bakara / 130	الصَّالِحِينَ	: ssâli*b*în*(e)*	salihlerdendir	the righteous	İsim	
Bakara / 160	وَأَصْلَحُوا	: ve asle*b*û	uslananlar	and reform[ed]	Bağlaç + Fiil + Zamir	
Bakara / 182	فَأَصْلَحَ	: fe-asle*b*a	ve düzeltirse	then reconciles	Bağlaç + Fiil	
Bakara / 220	إِصْلَاحٌ	: islâ*b*un	ıslah etmek	Setting right (their affairs)	İsim	
Bakara / 220	الْمُصْلِحِ	: l-musli*b(i)*	ıslah eden-	the amender	İsim	
Bakara / 224	وَتُصْلِحُوا	: ve tusli*b*û	ve düzeltmeye	and make peace	Bağlaç + Fiil + Zamir	
Bakara / 228	إِصْلَاحًا	: islâ*b*â*(an)*	barışmak	(for) reconciliation	İsim	
Bakara / 277	الصَّالِحَاتِ	: ssâli*b*âti	salih (güzel)	good deeds	İsim	
Âl-i İmrân /			iyiler-	the righteous	İsim	

Bu yazıda Nisa 34’te yer alan “SALİHAT” kelimesinin “İYİ KADIN” olarak çevrilmemesi/anlaşılmaması gerektiğini iddia etmeyeceğim. Çünkü İTTİFAKLA “kadın” olarak çevrilmiş ve henüz yüzde yüz bunun böyle olmamasına dair not olarak sunabileceğim bir delil elde edemedim. Fakat konuyu çalışırken başka bir ayeti tespit ettim.

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

Rahman Suresi 70. ayette “HAYRAT” diye bir kelime geçiyor. Türkçe’de geçmiş bir kelime. Yol çeşmelerinde görmüşsünüzdür, “Hacı Ali Veli Hayrat’ı” yazar. Üstte bahsettiğim “salihat” konusunu çevirmede ittifak varken, burada yazan “hayrat”ın çevirisinde ittifak yok.

Abdulbaki Gölpınarlı Meali O cennetlerde güzel huylu güzeller var.
Ali Bulaç Meali Orada huyları güzel, yüzleri güzel kadınlar vardır.

Kur’an Yolu (Diyanet İşleri) Oralarda, huyu güzel, yüzü güzel kadınlar var.
Edip Yüksel Meali Her ikisinde de iyilikler, güzellikler vardır.
Mahmut Özdemir Meali Orada güzel hayırlar / iyi mallar vardır.
Mehmet Okuyan Meali Oralarda (cennetlerde) güzel hayırlılar (eşler) vardır.
Mustafa İslamoğlu Meali Orada (her şeyin) en mükemmeli, en güzeli olacak:
Süleyman Ateş Meali Onlarda da iyi huylu, güzel kadınlar var.
Süleymaniye Vakfı Meali O bahçelerde iyi huylu güzeller vardır.
Eski Anadolu Türkçesi anlaruñ içindedür çoḳ hünerlü ‘avratlar görklüler.
Yaşar Nuri Öztürk Meali İçlerinde iyi mi iyi, güzel mi güzel hanımlar var.
Muhammed Esed Meali Ve bu [bahçeler]de [her] şeyin en muhteşemi ve en güzeli bulunacak.
Erhan Aktaş Meali Her ikisinde de hayırlar ve iyilikler vardır.
Erhan Aktaş Meal açıklaması: Bu ayet; çoğunlukla, “Orada iyi huylu güzel kadınlar vardır.” diye çevrilmektedir. Dilbilgisi kuralları çerçevesinde böyle anlam verilebilmesi de mümkün olmakla birlikte, bu daha çok “erkeklerin kadınlara bakışlarını dinleştirmesinden” kaynaklanan bir çeviridir. Ayette geçen “hisanun” sözcüğü, “güzel” demek olmayıp, “iyi” demektir. Arapçada fizik güzelliği ifade eden sözcük, “cemil” sözcüğüdür. Ayette; “eşler”, “kadınlar”, “güzel huylu”, “güzel kadınlar” sözcükleri yer almamaktadır. Bu sözcükler, “erkeksi algının” yakıştırmalarıdır. Ayetin anlamı; sözcük olarak da anlam olarak da yukarıda verdiğimiz şekilde olmalıdır.
SALİHAT konusunda ilginç bir şekilde ittifak varken, “HAYRAT” konusunda farklı anlayışlar mevcut.
İşte, bu yüzden Kuran gramerini OBJEKTİF OLARAK inceleyecek Arapça uzmanlarına şiddetle ihtiyaç var. Benim çıkarımım Kuran’da hiç bir dişil kelimenin sonuna “kadın” eklenerek çevrilemeyeceği/anlaşılamayacağı yönünde. Kuran’da “eril” ve “dişil” kullanımı tamamen bir ANLATIM UNSURU.
Yani, “mümin ve mü’minat” dediği aman kast edilen “mü’min erkek ve mü’min kadın” değil.
Soru şu: Neden “Hacı Ali Veli Hayrat”ı denir? Burada “hayır” kelimesinin “dişil” formunu kullanmanın sebebi nedir?
Arapça *χyr kökünden gelen χayrāt □□□□□ “hayır işleri, iyilikler” sözcüğünden alıntıdır. Bu sözcük* ***Arapça*** *χayra(t) □□□□ “hayırlı şey, hayır işi” sözcüğünün +āt ekiyle çoğuludur.*
Bu bilgi doğru ise “Hacı Veli Hayrat”ı diye “dişil yapı ile çoğul ifade kullanmaya gerek yok, ortada bir çeşme var. Çeşmesin üzerine “hacı veli hayırları” yazmanın anlamı yok.
Tabi bu Arapça grameri ile ilgili bir konu. Kur’an grameri bu konuda ne diyor? O tamamen ihmal edilmiş bir konu.

Not: 6 ayımı ayırsam bana fazlasıyla yetecek kadar Arapça grameri öğrenirim. Bundan bilinçli olarak kaçınıyorum. Çünkü gerekli olan Arapça Grameri değil; Kur’an grameri. Kuran’ın neden bazen “gece” olarak meallenen “leyl” kelimesi için bazen LEYL (eril form) bazen LEYLEH (dişil form) kullandığını Arapça grameri açıklayamıyor.
Örnek:
Kuran “leyletül kadr” diyor. LEYL kelimesinin dişil formunu kullanıyor.

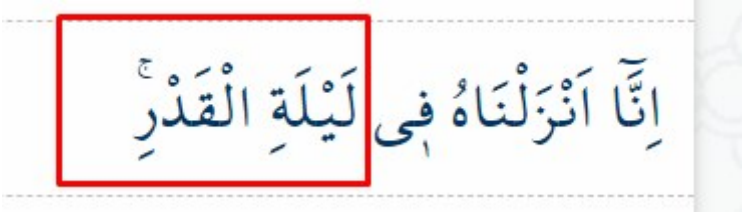

LEYLEH (DİŞİL) LEYLETÜL KADR

Oysa “leyle-i kadr” dersek yanlış bir şey demiş olmuyoruz. Böyle kullanım mevcut.

NEDEN LEYLE-İ KADR?

Kuran “leyletül kadr” derken “kadın ve erkek” olmaktan bahsetmiyor. Bu bence bir anlatım dili.

Bir şeyin tamamlanmış/somut /açığa çıkmış olması durumlarında “dişil”, soyut/kavramsal olması durumlarında “eril” form kullanılıyor olabilir.

Salih…kavramsal..

Salihat… Salih olma durumunu somut olarak yaşayan…

anlamında olabilir.

Hayır (eril form) kavramsal, hayrat dediğinde “işte somut olarak karşınızda”

anlamında olabilir.

Ya da ;

Sadık (eril form) , doğru olanlar

Sadakat (dişil form) doğruluğunu gösterenler

anlamında olabilir.

Ya da;

Mümin, güvencini gösteren

Müminat, güvencini henüz göstermemiş imtihandan geçecek olan

..olabilir…

Bunlar benim çıkardığım olasılıklar. Ancak Kuran metnini bağlamsal/mantıksal ve kavramsal olarak incelediğimde konunun kadın veya erkek olmakla ilgisi yok. Buna neredeyse emininim.

İşte, bu sebeple OBJEKTİF ARAPÇA GRAMER UZMANLARINA" İHTİYAÇ VAR… Amaç, Arapça dilbilgisi öğrenmek değil, Kuran'ın ARABİYYUN (arı, duru , ari) anlatımıyla kendine has lisanını ortaya net bir şekilde gramer yönüyle de çıkarmak. Bu konu çok ihmal edilmiş.